

RETRATS DEL NATURAL
ADOLFO QUIBUS GARCIA
ESCRITOR, DIRECTOR I ACTOR

(103)

CRISTINA CALDERER

Tenacitat per vèncer l'infortuni

TONI VALL
BARCELONA

El vaig conèixer al funeral del gran José Maria Nunes, cineasta indomable, ésser lliure per sobre de totes les coses. Se'm va acostar i em va donar una targeta: Adolfo Quibus, productor de cine. Era molt amic de Nunes i jo també, però segur que no tant com ell. Em va sorprendre la seva loquacitat i també que malgrat el sol vertical que queia sobre el tanatori de Sant Gervasi aquell dia de març de fa sis anys ell portava un paraigua enorme. Després, sempre que me l'he trobat, a la projecció d'alguna pel·lícula o buscant entusiasmes per sumar-los al seu Festival de Cine Nunes, l'he vist amb el paraigua. És una marca de fàbrica que l'acompanya d'ençà que als vint-i-tants anys li va agafar vertigen i el paraigua l'ajudava a mantenir l'equilibri. Des de llavors és un signe d'identitat i de seguretat. Fins a tal punt que ara quan s'ha decidit a fer reviuire la seva productora, Adolfo Quibus Producciones Cinematográficas (AQPC), cinquanta anys després d'un primer naixement accidentat, el logotip no podia ser cap altre que un paraigua.

L'Adolfo és un obstinat passejant de la vida, un individu que no

sap res sobre la rendició ni la resignació, encara que unes quantes vegades la vida s'ha entossudit a ensenyar-li l'atzarós camí que hi condueix. La seva història és el relat d'un supervivent enamorat del cinema com a magna expressió de la creativitat però també de la literatura popular, el *pulp*, aquella que amb la novel·la de quiosc tants grapats de lectors va contribuir a formar durant tantíssims anys de *westerns*, policíacs i ciència-ficció. Té tantes coses a explicar que em fa por que no m'hi càpiguen. Començar pel final és en ell un bon inici.

Home orquestra

Prepara l'imminent rodatge d'una pel·lícula. N'és el guionista, productor, director i protagonista. L'home orquestra, vaja. Es dirà *Solo un instante* i es rodarà a Madrid. L'acompanyaran Sílvia Puyol, Maria Kosty, Valentín Paredes, Josele Román, María Garralón i Lluvia Rojo, entre d'altres. És la història d'un escriptor gran que ja no escriu i viu de renda. Unes trobades inesperades li faran reverdejar la passió literària d'antany. La primera pregunta em surt sola i és potser massa materialista: "¿D'on has tret els diners per fer-la?" La resposta és sensacional: d'un tallaungles. "Com dius?" Doncs sí, haver estudiat enginyeria industrial –i no haver exercit mai– li ha servit per dis-

Peculiar
Quibus va sempre amb un paraigua que l'ajuda a mantenir l'equilibri

Incansable
Ara prepara una pel·lícula en què serà productor, director i protagonista

senyar i patentar un tallaungles especial, amb capçal superior rotatori apte per a esquerrans i dretans i per abordar tots els angles de tall possibles. Resultat: guanys econòmics per finançar el que feia tant de temps que estava latent i que tantes dificultats havien fet avortar, ajornar, posposar...

De molt jove, amb l'Institut de Cultura Hispànica, aprèn a Madrid l'ofici de director de teatre i de cinema. Com que no vol pertànyer al sindicat franquista que la professió de director exigeix, es fa productor i crea AQPC però les matineres topades amb la censura frustraven els projectes i les il·lusions. Fins i tot li cremen els negatius de les seves primeres obres. De retorn a Barcelona, passa pel departament de control de qualitat de Seat i al cap de dos mesos ja hi dirigeix el grup de teatre. Després presenta a l'editorial Bruguera –en plena ebullició de productivitat– uns quants manuscrits que accepten i publiquen. Primer firma amb pseudònim i després amb el que ells es pensen que també és un pseudònim: Adolf Quibus. *Fósiles inhumanos*, *La selva profunda*, *La isla perdida*, *Pánico en la cancha*, *Diamantes en bruto*, *Kirgon: conquistar la tierra*, *En busca del hombre mono...* Són alguns dels títols d'una època fecunda en què també fa novel·la il·lustrada i guions per a còmics.

Juntament amb Francisco Ibáñez i Francisco González Ledesma, tòtems de Bruguera, lluita pel reconeixement dels drets d'autor i aquesta lluita tan aferrissada resulta incòmoda per als que manen i prenen decisions. Es guanya enemics i se li tanquen algunes portes però funda una nova editorial i una revista d'informació provincial i no es cansa d'imaginar noves pel·lícules per quan arribin temps millors. Una lluita en particular ha sigut especialment important i hi ha lliurat tenaç batalla: l'Alzheimer de la seva esposa l'aboca a un període complicat marcat per la malaltia i els problemes econòmics. Però se'n surt i, com sempre, hi projecta la seva millor arma, la creativitat. *Mi amigo el Alzheimer* és el documental que ha dirigit i que dona fe de l'experiència que va viure.

Amb quatre quartos de la seva minsa pensió mensual va aconseguir aixecar el Festival de Cinema Nunes, la millor manera d'homenatjar el seu gran amic. Ja n'ha fet cinc edicions, comptant amb molt poques ajudes i amb l'única complicitat dels amics. Si les coses no canvien és probable que l'edició d'enguany sigui a Madrid. M'agradaria que m'expliqués la fórmula per no defallir mai. Corredor de fons incansable, li ha costat aprendre-ho però ara ho té claríssim: "Envoltar-se només de bones persones". I d'un paraigua, esclar. ■